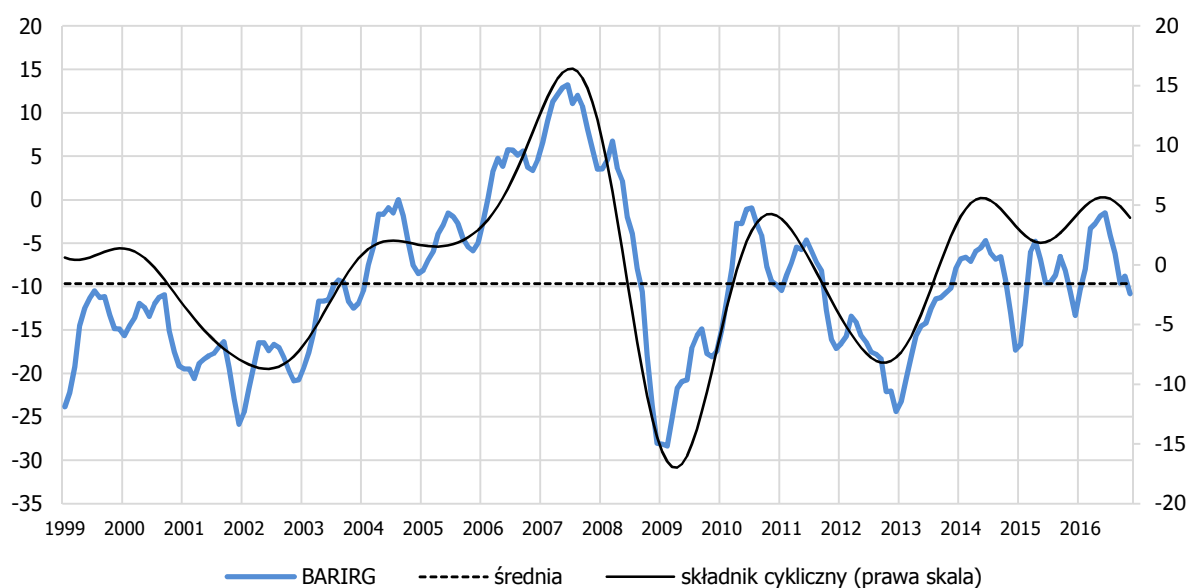

II. KONIUNKTURA W GOSPODARCE POLSKIEJ

W IV kwartale 2016 r. wartość barometru IRG SGH wyniosła -9,4 pkt. W porównaniu z III kwartałem nastąpił spadek o 7,4 pkt. W skali roku również odnotowano spadek, znacznie jednak mniejszy, o 1,3 pkt. Od ponad 8 lat barometr przyjmuje wartości ujemne. Długookresowa średnia wynosi obecnie -9,7 pkt. i w ciągu ostatnich 12 miesięcy nieco wzrosła. Wyniki IV kwartału 2016 r. nie odbiegają od wzorca sezonowości, gdyż zazwyczaj o tej porze roku odnotowywane jest spowolnienie aktywności, które przejawia się spadkiem wartości barometru. Tegoroczny spadek jest większy od przeciętnego w okresie lipiec-październik o ponad 1,0 punkt, a bieżąca wartość barometru jest o prawie 2,0 pkt. wyższa od średniej dla czwartego kwartału. Zmiany w poszczególnych obszarach są bardzo zróżnicowane, i co kierunku, i co do skali.

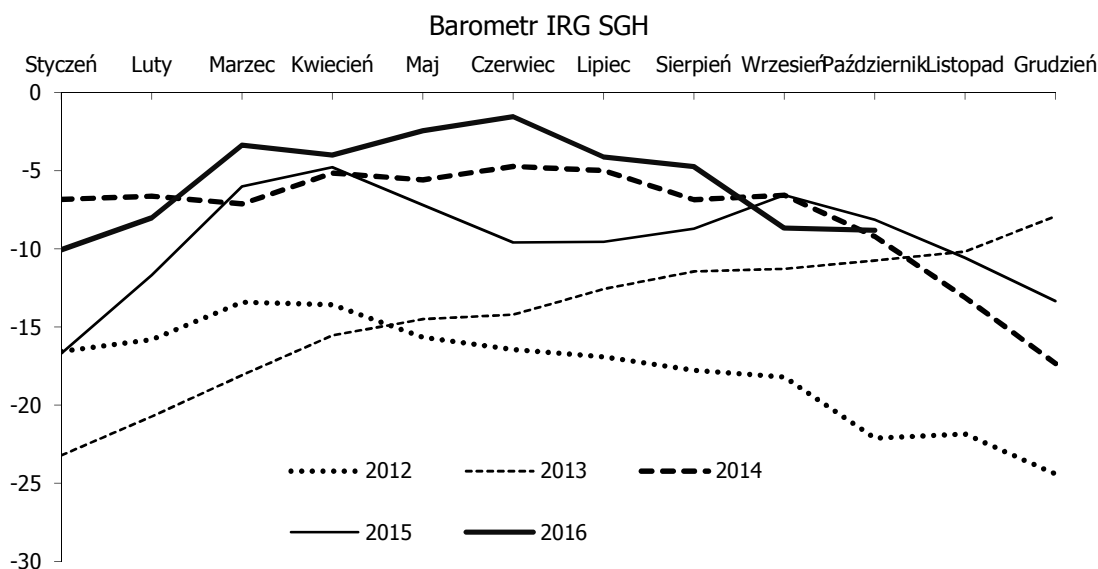

W IV kwartale 2016 r. wszystkie cząstkowe wskaźniki koniunktury przyjęły wartości ujemne. Z wyłączeniem sektora bankowego, jest to sytuacja typowa dla tej pory roku. Najniższą wartość, -16,2 pkt., odnotowano w badaniu kondycji gospodarstw domowych. Następne są: transport samochodowy z wynikiem -13,3 pkt. i sektor bankowy (-12,3 pkt.). Wartość wskaźnika koniunktury w budownictwie jest również znacząco ujemna i wynosi -11,1 pkt. W handlu i rolnictwie wskaźniki przyjęły zbliżone wartości, odpowiednio: -6,7 i -5,9 pkt. Największą wartość odnotowano dla przemysłu przetwórczego, -1,6 pkt. Wyniki przemysłu i transportu nie odbiegają istotnie od swoich średnich dla IV kwartału, niemniej jednak w transporcie zapoczątkowany niedawno trend wzrostowy został przyhamowany. W sektorze bankowym natomiast tegoroczny wynik jest znacznie niższy od średniej dla kwartału IV i od długookresowej średniej. Na drugim biegunie, a więc powyżej średniej – zarówno długookresowej jak i dla kwartału IV – znajduje się wartość wskaźnika kondycji gospodarstw domowych (20 pkt. powyżej). Również w budownictwie i rolnictwie odnotowane wartości wskaźnika są wyższe niż średnia dla kwartału IV o, odpowiednio: 6,0 pkt. i 4,0 pkt. W handlu bieżący wynik jest o 2,0 pkt. mniejszy (od średniej kwartalnej).

Do spadku wartości barometru najbardziej przyczynił się sektor bankowy, dla którego wskaźnik koniunktury jest o ponad 50 pkt. mniejszy niż w III kwartale. Głównym źródłem tego spadku jest pogorszenie się wyniku z działalności bankowej oraz wypracowanego zysku. Również w budownictwie, handlu i transporcie odnotowane wyniki są niższe niż w III kwartale, odpowiednio o: 13,9, 8,8 i 3,0 pkt. W tych działach gospodarki jest to zmiana zgodna z ich rytmem sezonowym. Na tle swoich średnich

wynik w budownictwie jest lepszy niż zazwyczaj, w handlu jest gorszy, natomiast w transporcie zbliżony do średniej. Sumarycznym efektem pogorszenia się koniunktury w tych czterech branżach jest spadek wartości barometru o 8,5 pkt. Wyniki w pozostałych trzech obszarach badań, czyli tam gdzie odnotowano poprawę sytuacji, osłabiły ten spadek o 1,1 pkt. Największy wzrost, o 2,9 pkt., odnotowano w kondycji gospodarstw domowych, a głównym jego źródłem jest poprawa ocen perspektyw rozwoju sytuacji na rynku pracy. W przemyśle i rolnictwie wzrosty były mniejsze i wyniosły: 1,6 i 1,1 pkt.

W porównaniu z IV kwartałem 2015 roku wartość barometru zmalała o 2,3 pkt. Do spadku przyczyniły się przede wszystkim wyniki sektora bankowego, gdzie nastąpiło pogorszenie o 42,9 pkt., co przekłada się na 4,8-punktowy spadek wartości barometru. Łączny wkład handlu i przemysłu w obniżenie się wartości barometru wynosi 0,5 pkt. W pozostałych czterech obszarach odnotowano wzrosty wartości wskaźników; największy w transporcie, o 9,7 pkt. Zbliżone co do wielkości wzrosty, odpowiednio 4,9 pkt. i 4,1 pkt. nastąpiły w rolnictwie i w gospodarstwach domowych, wnosząc 1,5 pkt do wzrostu wartości barometru. W budownictwie natomiast poprawa w skali roku wyniosła 3,5 pkt., co daje 0,4 pkt wzrostu wartości barometru.

Wyniki badań koniunktury w IV kwartale 2016 r. w zasadzie stanowią kontynuację zmian zaobserwowanych w ostatnich kilku latach. Utrzymuje się znaczna fluktuacja ocen w sektorze bankowym, na tyle silna, że bez wątpienia dominująca w zmianach wartości barometru. W budownictwie i handlu zmiany są raczej zgodne z rytmem sezonowym, lecz trend jest praktycznie niewidoczny. Podobnie jest z trendem wskaźnika koniunktury w przemyśle, lecz w tym przypadku wahania ocen ankietowanych przedsiębiorstw z badania na badanie są nieznaczne, z częstą zmianą kierunku. Jedyne rosnący trend, i to od ponad czterech lat, występuje w nastrojach konsumenckich. W wartościach barometru, będącym agregatem cząstkowych wskaźników koniunktury, nie następują zatem znaczące zmiany, których efektem mogłaby być zmiana sytuacji bieżącej, kiedy trend pozostaje słabo widoczny, bez wyraźnych oznak wzrostu lub spadku.